

SEZNAM LITERATURY

(Uvedené knižní publikace i časopisecké studie jsou vybrány z hlediska jejich důležitosti i dostupnosti v československých knihovnách. Užité zkratky: VDI = Vestník drevnej istorii, SPFFBU = Sborník prací filosofické fakulty brněnské university)

F. A l t h e i m, Niedergang der Alten Welt - Eine Untersuchung der Ursachen, I-II. Frankfurt a.M. 1952

M. A n d r e e v, Zur Frage des Übergangs von der Sklaverei zum Feudalismus und zur Entstehung frühester feudaler Verhältnisse: Klio 49, 1967, str. 305-312

A. A y m a r d - J. A u b o y e r, Rome et son Empire (Histoire générale des civilisations, publiée sous la direction de M. Crouzet, tome II). 3.vydání Paris 1959

K. B a u s, Von der Urgemeinde zur frühchristlichen Grosskirche (Handbuch der Kirchengeschichte, hrsg. von H.Jedin, Bd. I). 3.vydání Freiburg-Basel-Wien 1965

K. B a u s - E. E w i g, Die Reichskirche nach Konstantin dem Grossen - Die Kirche von Nikaia bis Chalkedon (Handbuch der Kirchengeschichte, hrsg. von H.Jedin, Bd. II 1). Freiburg-Basel-Wien 1973

H. B e n g t s o n, Grundriss der römischen Geschichte mit Quellenkunde - Republik und Kaiserzeit bis 284 n.Chr. (Handbuch der Altertumswissenschaft, III.Abteilung, V.Teil, I.Band). München 1967

M. B e s n i e r, L'Empire romain de l'avènement des Sévères au Concile de Nicée (Histoire générale. Histoire romaine, tome IV 1). Paris 1937

J. B i d e z, La vie de l'empereur Julien, Paris 1930; německý překlad Julian der Abtrünnige, München 1940

G. C. B r a u e r, Jr., The Age of the Soldier Emperors - Imperial Rome, A.D. 244-284. New Jersey 1975

- J. B u r c k h a r d t, Die Zeit Konstantins des Grossen, mit einer Einleitung von E.Hohl. Leipzig 1924
- J. B u r i a n, Vliv otrokářských výrobních vztahů na vývoj kolonátu: Sborník historický II, 1954, str. 39-56
- J. B u r i a n, Zánik antiky. Praha 1972
- Th. B ü t t n e r - E. W e r n e r, Circumcellionen und Adamiten. Berlin 1959
- The Cambridge Ancient History, vol. XII - The Imperial Crisis and Recovery A.D. 193-325. Cambridge 1939
- The Cambridge Medieval History, vol. I - The Christian Roman Empire and the Foundation of the Teutonic Kingdoms. Cambridge 1911
- J. Č e š k a, Sovětská diskuse o přechodu otrokářského řádu k feudalismu: SPFFBU, C 3, 1956, str. 160-164
- J. Č e š k a, Le dessous social de l'usurpation de Silvain: SPFFBU, E 6, 1961, str. 169-178
- J. Č e š k a, De honore Iuliani apud Ammianum Marcellinum XV 8,10 prope sperato: Charisteria Fr. Novotný octogenario oblata (Opera Universitatis Purkynianae Brunensis - facultas philosophica, vol. 90), Praha 1962, str. 155-159
- J. Č e š k a, Die Politik der Söhne Konstantins d.Gr. mit Rücksicht auf den Übergang der Sklavenhalterordnung zum Feudalismus: SPFFBU, C 10, 1963, str. 17-24
- J. Č e š k a, La base politique de l'homocousios d'Athanase: Eirene II, 1964, str. 137-154
- J. Č e š k a, Ekonomický boj venkova s městem v prvním století římského dominátu: Sborník historický XII, 1964, str. 169-203
- J. Č e š k a, Ob istreblenii limigantov: Mnema VI. Groh (Opera Universitatis Purkynianae Brunensis - facultas philosophica, vol. 92), Praha 1964, str. 57-69

- J. Č e š k a, Der politische Zwiespalt in den römischen Städten in der Mitte des IV.Jh. u.Z.: Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, hrsg. von E.Ch.Welskopf, Bd. II - Römisches Reich, Berlin 1965, str. 223-232
- J. Č e š k a, En marge de la visite de Constance à Rome en 357: SPFFBU, E 10, 1965, str. 107-115
- J. Č e š k a, Das Christentum und die Sklavenhalterordnung im IV.Jh. u.Z.: SPFFBU, E 11, 1966, str. 103-114
- J. Č e š k a, Die Rolle des Christentums am Ausgang der Antike: Das Altertum 13, 1967, str. 176-181
- J. Č e š k a, Lateránský obelisk a křesťanství Constantina Velikého: SPFFBU, E 14, 1969, str. 95-116
- H.-J. D i e s n e r, Kirche und Staat im spätrömischen Reich. Berlin 1963
- H.-J. D i e s n e r, Der Untergang der römischen Herrschaft in Nordafrika. Weimar 1964
- G. G. D i l i g e n s k i j, K voprosu ob agrarnych patrociniach v pozdnej Rimskoj imperii: VDI, 1955, č. 1, str. 135-141
- G. G. D i l i g e n s k i j, Voprosy istorii narodnychдвиženij v pozdnej Rimskoj Afrike: VDI, 1957, č. 2, str. 85-105
- A. D. D m i t r e v, Dviženie bagaudov: VDI, 1940, č. 3-4, str. 101-104
- A. D. D m i t r e v, Dviženije latrones kak odna iz form klassovoj bor'by v Rimskoj imperii: VDI, 1951, č. 4, str. 61-72
- J. D o b i á š, Libaniův hellenismus, jeho poměr k Římu a křesťanství: Věstník České akademie věd a umění, XXVIII-XXIX, 1919-1920, str. 67-117
- J. D o b i á š, Římské císařství: Dějiny lidstva od pravěku k dnešku, II, Praha 1936, str. 207-370
- J. D o b i á š, Dějepisectví starověké. Praha 1948

- J. D o b i á š, Dějiny československého území před vystoupením Slovanů. Praha 1964
- B. Engels, Původ rodiny, soukromého vlastnictví a státu: K. Marx - B. Engels, Spisy, svazek 21, Praha 1967, str. 55-203
- W. E n s s l i n, Die Religionspolitik des Kaisers Theodosius d. Gr. (Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, Jahrgang 1953, Heft 2). München 1953
- J. G e f f c k e n, Der Ausgang des griechisch-römischen Heidentums. Heidelberg 1920
- A. G. G e m p, Tributarii i inkviliny pozdnej Rimskej imperii: VDI, 1954, č.4, str. 75-83
- W. G i e s e c k e, Antikes Geldwesen, Leipzig 1938
- R. G r o s s e, Römische Militärgeschichte von Gallienus bis zum Beginn der byzantinischen Themenverfassung. Berlin 1920
- R. G ü n t h e r, Revolution und Evolution im Weströmischen Reich zur Zeit der Spätantike: Zeitschrift für Geschichtswissenschaft XIII, 1965, Sonderheft str. 19-34
- R. G ü n t h e r, Coloni liberi und coloni originarii - Einige Bemerkungen zum spätantiken Kolonat: Klio 49, 1967, str. 267-270
- R. G ü n t h e r, Zusammenstoß und Auseinandersetzung zwischen römischer Sklavenhaltergesellschaft und germanischer Gentilgesellschaft in Mitteleuropa: Das Altertum 18, 1972, str. 61-65
- I. H a h n, Freie Arbeit und Sklavenarbeit in der spätantiken Stadt: Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis, sectio historica, III, 1961, str. 23-39
- I. H a h n, Das bäuerliche Patrocinium in Ost und West: Klio 50,, 1968, str. 261-276
- L. H a r m a n d, Le Patronat sur les collectivités publiques des origines au Bas-Empire. Université de Paris - Faculté des lettres, Paris 1957

- J. H a r m a t t a, Studies on the History of the Sarmatians. Budapest 1950
- W. H a r t k e, Römische Kinderkaiser - Eine Strukturanalyse römischen Denkens und Daseins. Berlin 1951
- A. H a r t m a n n, Osoba císaře v právnícké terminologii kodexu Theodosiova: SPFFBU, E 18-19, 1973/74, str. 247-266
- A. H a r t m a n n, Vybírání daně v zákonech kodexu Theodosiova: Zprávy Jednoty klasických filologů, XVII, 1975, č. 1, str. 3-11
- R. H o š e k, Sociální pozadí Augustinova spisu O boží Obci: SPFFBU, B 1, 1953, str. 67-99
- R. H o š e k, Z posledních setkání antiky a křesťanství: SPFFBU, C 9, 1962, str. 79-84
- R. H o š e k, Der Kampf um Gott am Ende des IV. Jhdt. u.Z.: Mnema Vl. Groh (Opera Universitatis Purkynianae Brunensis - facultas philosophica, vol. 92), Praha 1964, str. 181-195
- R. H o š e k, Historisch-soziale Motive der Ansichten Augustins über das römische Imperium: Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, Bd. II - Römisches Reich, Berlin 1965, str. 305-314
- A. C h a s t a g n o l, La préfecture urbaine à Rome sous le Bas-Empire (Publications de la Fac. des Lettres et Sciences humaines d'Alger, XXXIV). Paris 1960
- J. I r m s c h e r, Patristik und klassische Philologie: Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, Bd. II - Römisches Reich, Berlin 1965, str. 315-325
- Istorijsa Vizantii, I. Moskva 1967
- A. H. M. J o n e s, The Later Roman Empire 284-602. A Social, Economic and Administrative Survey. I-III, Oxford 1964
- A. P. K a s h d a n (= Každan), Um die Grenzen zwischen Altertum und Mittelalter in Europa: Das Altertum 13, 1967, str. 108-113

- J. K i n c l, Sarmatae Limigantes: Universitas Carolina - Juri- -
dica I/1, 1955, str. 75-90
- Konstantin der Grosse, hrsg. von H. Kraft (Wege der Forschung,
Bd. CXXXI). Darmstadt 1974
- H. K r a f t, Kaiser Konstantins religiöse Entwicklung. Tübingen:
1955
- O. V. K u d r j a v c e v, Issledovanija po istorii balkano-du-
najskich oblastej v period Rimskoj imperii i stat'ji po obščim
problemam drevnej istorii. Moskva 1957
- G. L. K u r b a t o v, Položenije narodnych mass v antiochii
v IV v.: Vizantijskij vremenik VIII; 1956, str. 42-60
- G. L. K u r b a t o v, Klassovaja suščnost' učenija Ioanna
Zlatousta: Ježegodnik Muzeja istorii religii i ateizma, II,
Moskva - Leningrad 1958, str. 80-106
- G. L. K u r b a t o v, Vosstanije Prokopija (365-366 gg.): Vi-
zantijskij vremenik XX, 1958, str. 3-26
- G. L. K u r b a t o v, Rannevizantijskij gorod (Antiochija v IV
veke). Leningrad 1962
- G. L. K u r b a t o v, Nekotoryje problemy razloženiya antičnogo
polisnogo stroja v vostočnych provincijach Rimskoj imperii
IV veka: Vestnik Leningradskogo universiteta XV (1960),
N° 2, serija istorii, jazyka i literatury, vypusk 1, str.
47-61
- G. L. K u r b a t o v, Raby i problema rabstva v proizvedenijach
Libanija: VDI, 1964, č. 2, str. 92-106
- G. L. K u r b a t o v, Osnovnyje problemy vnutrennego razvitija
vizantijskogo goroda v IV-VII vv. Leningrad 1971
- K. K u r z, Řemeslnická kolegia v římském Podunají: Sborník histo-
rický VII, 1960, str. 5-46
- P. de L a b r i o l l e, La réaction païenne. Étude sur la polé-
mique antichrétienne du Ier au VIe siècle. Paris 1934

- B. Ł a p i c k i, O spadkobjercach ideologii rzymskiej - Okres chrystianizacji cesarstwa rzymskiego (Societas scientiarum Lodzienzis, sectio II, nr. 36). Łódź 1962
- H. L i e t z m a n n, Geschichte der Alten Kirche, I-IV. 3. vydání, Berlin 1961
- H. L i e t z m a n n, Kleine Schriften I - Studien zur spätantiken Religionsgeschichte. Berlin 1958
- J(e). E. L i p š i c, O putjach formirovanija feodal'noj sobstvennosti i feodal'noj zavisimosti v balkanskich i maloazijskich provincijach Vizantii: Vizantijskij vremenik XIII, 1958, str. 28-54
- N. A. M a š k i n, Dějiny starověkého Říma, 2. vydání. Praha 1957
- S. M a z z a r i n o, Aspetti sociali del quarto secolo. Ricerche di storia tardo-romana (Problemi e ricerche di storia antica, I). Roma 1951
- S. M a z z a r i n o, La fine del mondo antico, Milano 1959; německý překlad Das Ende der antiken Welt, München 1961
- G. M i c k w i t z, Geld und Wirtschaft im römischen Reich des vierten Jahrhunderts n. Chr. (Societas Scientiarum Fennica - Commentationes humanarum litterarum, IV, 2). Helsingfors 1932
- G. M i c k w i t z, Die Systeme des römischen Silbergeldes im IV. Jhdt. (Societas Scientiarum Fennica - Commentationes humanarum litterarum, VI, 2). Helsingfors 1934
- J. M o r e a u, Die Christenverfolgung im römischen Reich. Berlin 1961
- P. O l i v a, Pannonie a počátky krize římského imperia. Praha 1959
- J.-R. P a l a n q u e - G. B a r d y - P. de L a b r i o l l e, De la paix constantinienne à la mort de Théodose (Histoire de l'Église depuis les origines jusqu'à nos jours, publiée sous la direction de A. Fliche et V. Martin, tome III). Paris 1936

- M. P a u l o v á, Politický rozklad imperia římského od Konstantina Velikého až do Justiniana I.: Dějiny lidstva od pravěku k dnešku, II, Praha 1936, str. 473-555
- J. P e č í r k a, Theorie buržoasních historiků o pádu říše římské: Listy filologické LXXVI, 1953, str. 88-119
- E. P e r o u t k a, Studie o císaři Julianovi: Listy filologické XXIX, 1902, str. 1-19, 105-121, 185-219, 337-371, 441-475
- P. P e t i t, Libanius et la vie municipale à Antioche au IVe siècle après J.-C., Paris 1955
- A. P i g a n i o l, L'empereur Constantin. Paris 1932
- A. P i g a n i o l, L'empire chrétien (325-395) (Histoire générale. Histoire romaine, tome IV 2). Paris 1947
- A. B. R a n o v i č, Vostočnyje provincii Rimskoj Imperii v I - III vv., Moskva - Leningrad 1949
- R. R é m o n d o n, La crise de l'Empire romain. Paris 1970
- M. R o s t o v t z e f f, The Social and Economic History of the Roman Empire, Oxford 1926; německý překlad Gesellschaft und Wirtschaft im römischen Kaiserreich, I-II, Leipzig 1931
- M. R o s t o w z e w, Studien zur Geschichte des römischen Kolonates (1. Beiheft zum Archiv für Papyrusforschung). Leipzig und Berlin 1910
- O. S e e c k, Geschichte des Untergangs der antiken Welt, I-VI. Berlin 1895-1921
- O. S e e c k, Die Briefe des Libanius zeitlich geordnet. Leipzig 1906
- O. S e e c k, Regesten der Kaiser und Päpste für die Jahre 311 bis 476 n. Chr., Stuttgart 1919
- W. S e y f a r t h, Soziale Fragen der spätrömischen Kaiserzeit im Spiegel des Theodosianus (Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Schriften der Sektion für Altertumswissenschaft, 33). Berlin 1963

- W. S e y f a r t h, Die Spätantike als Übergangszeit zwischen zwei Gesellschaftssystemen: Zeitschrift für Geschichtswissenschaft XV, 1967, str. 281-290
- W. S e y f a r t h, Der Begriff "Epoche sozialer Revolution" und die Spätantike: Klio 49, 1967, str. 271-283
- W. S e y f a r t h, Römische Geschichte - Kaiserzeit, I-II. Berlin 1974
- G. S c h r o t, Wirtschaftliche und soziale Veränderungen in der Spätantike: Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, Bd. II - Römisches Reich, Berlin 1965, str. 119-131
- M. J(a). S j u z j u m o v, Političeskaja bor'ba vokrug zrelišč v Vostočno-Rimskoj imperii IV veka: Učenyje zapiski Ural'skogo universiteta imeni A. M. Gor'kogo, vypusk XI - istoričeskij, 1952, str. 84-134
- M. J(a). S j u z j u m o v, K voprosu ob osobennostjach genezisa i razvitija feodalizma v Vizantii: Vizantijskij vremenik XVIII, 1960, str. 3-16
- E. S t e i n, Geschichte des spätrömischen Reiches I - Vom römischen zum byzantinischen Staate (284-476 n.Chr.). Wien 1928
- E. S t e i n, Histoire du Bas-Empire. I. De l'État romain à l'État byzantin (284-476), Paris-Bruxelles-Amsterdam 1959; II. De la disparition de l'Empire d'Occident à la mort de Justinien (476-565), Paris-Bruxelles-Amsterdam 1949
- F. S t i e b i t z, Hlasatelé soumraku antiky: SPFFBU, E 7, 1962, str. 69-79
- R. S y m e, Ammianus and Historia Augusta. Oxford 1968
- A. J(a). Š e v e l e n k o, K tipologii genezisa feodalizma: Voprosy istorii VI 1, 1971, str. 97-107
- V. Š m e l h a u s, Řecká patrologie (Skriptum pro studijní účely Komenského evangelické bohoslovecké fakulty). Praha 1972

- J(e). M. Š t a j e r m a n, Krizis rabovladel'českogo stroja v zapadnych provinciach Rimskoj imperii. Moskva 1957
- J. M. Š t a j e r m a n o v á: Krize otrokářského řádu v římské říši: Dějiny světa II, Praha 1959, str. 723-747
- J. M. Š t a j e r m a n o v á - S. L. U t č e n k o, Pozdní římské císařství, pád otrokářského řádu: Dějiny světa II, Praha 1959, str. 792-819
- V. V e l k o v, Rabovladienieto v Serdika ot načaloto na IV. v. v svetlinata na Konstantinovoto zakonodatelstvo: Studia in honorem M.S.Drinov, Sofija 1960, str. 345-355
- V. V e l k o v, Zur Frage der ethnischen Zusammensetzung der Bevölkerung in den Städten Thrakiens in der Spätantike: Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, Bd. II - Römisches Reich, Berlin 1965, str. 267-280
- J. V o g t, Constantin der Grosse und sein Jahrhundert. 2. vydání München 1960
- J. V o g t, Der Niedergang Roms - Metamorphose der antiken Kultur. Zürich 1965
- J.-P. W a l t z i n g, Étude historique sur les corporations professionnelles chez les Romains, I-II. Louvain 1895-1896
- W. L. W e s t e r m a n n, The Slave Systems of Greek and Roman Antiquity (Memoirs of the American Philosophical Society, vol. 40). Philadelphia 1955